תורה אור • الباراشات מקץ • مامار 12

ביאור על הנ״ל

شرح ما سبق

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية
/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/mikeitz/12

1 **ביאור על הנ״ל**

شرح لما سبق.

2 **להבין ביאור הדברים ע״פ המגביהי לשבת כו׳. הנה צריך להקדים שני הקדמות. הא׳ מ״ש בפרדס הטעם שמכל הדברים נוכל להוציא שמן.**

لفهم شرح الأمور على أساس [الآية] «الذي يرفع نفسه ليجلس»، وما إلى ذلك، ينبغي أن نمهد بمقدمتين. الأولى ما كُتب في Pardes (**פרדס**): سبب إمكاننا استخراج الزيت من جميع الأشياء،

כמו שעושין בתקון הרפואות. הוא לפי שכולם בחכמה עשית ונמצא בכל הדברים מלובש בחינת חכמה זהו בחינת השמן שהוא בחי׳ חכמה

كما يُفعل عند إعداد الأدوية. وذلك لأن «صنعتَها كلها بالحكمة»، ومن ثمّ فإن مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) الحكمة (**חכמה**, Chochmah) متلبّس في جميع الأشياء؛ وهذا هو جانب الزيت، وهو **בחינה** الحكمة،

כמ״ש בזוהר דיין הוא בינה ושמן חכמה. ולכן כתיב אשה חכמה מתקוע כי תקוע אלפא לשמן.

كما هو مكتوب في **זהר** (**זהר**)، أن الخمر هي الفهم (**בינה**, Binah)، والزيت هو **חכמה**. ولذلك كُتب: «امرأة حكيمة من تقوع»، لأن «تقوع هي الأولى في الزيت».

3 **והנה שמן הטוב ושמן המשחה הוא בחכמה דקדושה שבע״ס** [שבעשר ספירות] **עליונות. וע״ז נאמר כשמן הטוב כו׳ זקן אהרן כו׳**

والآن، فإن الزيت الطيّب وزيت المسحة هما في الحكمة (**חכמה**, Chochmah) المقدّسة، التي في الصفات المنبثقة (**ספירות**, Sefiros) العشر العلوية. وفي هذا قيل: «كالزيت الطيّب...» إلخ، «لحية هارون» (**אהרן**) إلخ،

וכמ״ש בזוהר ויקרא ופ׳ אמור. אבל שאר כל השמנים הם מנוגה ובנוגה הוא בחי׳ חכמה שבשכל אנושי.

كما ورد في زوهار (**זהר**)، [مقطع] فايقرا (**ויקרא**) ومقطع إيمور (**אמור**). أما سائر أنواع الزيت فهي من عالم التوهّج (**נוגה**, nogah)، وفي **נוגה** مستوى الحكمة الموجودة في العقل البشري.

4 **והקדמה השנית הוא פי׳ מ״ש ותורה אור. כי הנה פי׳ אוא״ס** [אור אין סוף] **הוא מל׳ דא״ס שבה כל הצמצום הנז׳** [הנזכר] **בתחלת ספר עה״ח** [עץ החיים]**. שנעשה בחי׳ צמצום בהאור להיות נעשה מקום פנוי וחלל שהכל הוא באוא״ס** [באור אין סוף] **בהאור דוקא.**

المقدمة الثانية هي بيان معنى ما ورد: «والتوراة نور». فالمقصود بالنور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) هو الملكوت (**מלכות**, Malchus) للامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، حيث وقع كل الانكماش (**צמצום**, tzimtzum) المذكور في مطلع كتاب إيتس حاييم (**עץ חיים**): إذ وقع انكماش في النور لكي ينشأ مكان خالٍ وفراغ. فإن كل ذلك إنما هو في **אור אין סוף**، في النور تحديدًا،

5 **ולא במהו״ע** [במהותו ועצמותו] **ממש ח״ו** [חס ושלום]**. והכוונה בצמצום זה הוא כדי שאח״כ ע״י עבודת האדם בעוה״ז שיתהוה ע״י צמצום זה יומשך להיות גלוי מל׳ דא״ס כמו קודם שנברא.**

[و]ليس في ذاته وكيانه الحقيقيين، حاشا. والغاية من هذا الانكماش (**צמצום**, tzimtzum) أن يُنزَل [النور] بعد ذلك، من خلال خدمة الإنسان في هذا العالم الذي يتكوّن بفعل هذا **צמצום**، فينكشف الملكوت (**מלכות**, Malchus) للّامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، كما كان قبل أن يُخلق [العالم].

פי׳ כמו שהאור הוא קודם הצמצום כך יהיה ממש הגלוי למטה שלא יסתיר הצמצום כלל.

أي: كما كان النور قبل **צמצום**، كذلك يكون الكشف في الأسفل تمامًا، بحيث لا يحجب **צמצום** شيئًا على الإطلاق.

6 **וכמ״ש אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי וגו׳. פי׳ אני ראשון כמו שהיה קודם הצמצום ואני אחרון היינו כמ״ש ונשגב ה׳ לבדו כו׳.**

وكما ورد: «أنا الأول وأنا الآخر، ومن دوني...»؛ أي: «أنا الأول» كما كان [هو] قبل الانكماش (**צמצום**, tzimtzum)، و«أنا الآخر» أي كما ورد: «ويتعالى ה׳ (**הוי׳** / **שם הוי׳**, Havayah) وحده»...

ומבלעדי היינו באמצעות שנעשה בחי׳ הצמצום וההסתר יהיה ג״כ אין לנו מלך אלא אתה שיהיה גלוי הבטול שלא יהיה הסתר והעלם. והמשכה זו היא ע״י התורה.

و«من دوني» تشير إلى المرحلة الوسطى، حين يتحقق مستوى **צמצום** والاحتجاب؛ ففيها أيضًا يكون الحال: «ليس لنا ملك إلا أنت»، فينكشف إبطال الذات (**ביטול**, bittul)، ولا يبقى احتجاب أو استتار. وهذا الإمداد من الأعلى إلى الأسفل يكون بواسطة التوراة (**תורה**).

וזהו ותורה אור שממשיך בחי׳ גילוי אוא״ס [אור אין סוף] **כמו קודם הצמצום גם לאחר הצמצום. (וזהו מתניתין מלכתא המשכת גלוי מלכות דא״ס האור שלמעלה מהצמצום).**

وهذا هو [معنى] «والتوراة نور»: أنها تُنزل مستوى تجلّي النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، كما كان قبل **צמצום**، إلى ما بعد **צמצום** أيضًا. (وهذا هو [معنى] «الميشنا ملكة»: إنزال تجلّي الملكوت (**מלכות**, Malchus) للامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، أي النور الذي فوق **צמצום**.)

וזהו ענין רב יהודא כולי תנויי׳ בנזיקין הוה והי׳ [והיה] **פטור מן התפלה כו׳ לפי שההשתלשלות הם בחי׳ העלם והסתר**

وهذا هو شأن راف يهودا (**רב יהודא**): «كان كل تعلّمه في نزيقين (**נזיקין**, Nezikin)»، وكان معفى من الصلاة، وما إلى ذلك. ذلك أن سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus) هي مستوى من الاحتجاب والاستتار،

כמ״ש ישת חשך סתרו דזה קאי על התהוות בחי׳ הכתר כי החכמ׳ [החכמה] **נק׳ אור שהוא בחי׳ גלוי**

كما ورد: «جعل الظلام ستره». وهذا يشير إلى نشوء مستوى التاج (**כתר**, Keser)؛ فالحكمة (**חכמה**, Chochmah) تُسمّى نورًا، لأنها مستوى التجلي،

כמ״ש ראשית חכמ׳ [חכמה] **ראשית הגלוי והכתר שלמעלה מן החכמה ואינו מאיר ומתגלה נק׳ אצלנו בשם חשך לפי שאינו מושג.**

كما ورد: «بداية الحكمة»؛ أي بداية التجلي. أما التاج، الذي فوق الحكمة ولا يضيء ولا ينكشف، فيُسمّى عندنا «ظلامًا»، لأنه غير مدرَك.

וכמ״ש בזהר פ׳ בראשית (דל״ב ע״א) **(ועמ״ש ע״פ שחורה אני כו׳ בענין שהתורה ניתנה אש שחורה ע״ג** [על גבי] **אש לבנה).**

كما ورد في الزوهار (**זהר**)، باراشات بريشيت (**בראשית**, Bereishis) (الصفحة 32a). (وانظر ما كُتب عن [الآية] «أنا سوداء»، وما يتصل بكون التوراة أُعطيت نارًا سوداء فوق نار بيضاء.)

וגם לכן נק׳ הכתר חשך שהוא העלם לאוא״ס [לאור אין סוף] **והחכמה היא העלם הכתר שאינו מאיר כ״א ע״י החכמה נמצא החכמה מעלים ומסתיר על הכתר.**

ولهذا السبب أيضًا يُسمّى التاج ظلامًا: فهو يحجب **אור אין סוף**. والحكمة تحجب التاج، الذي لا يضيء إلا بواسطة الحكمة؛ ومن ثمّ فإن الحكمة تحجب التاج وتستره.

ולכן נק׳ קו המדה בוצינא דקרדוניתא מלשון חטי קרדנייתא שהוא ענין קדרות ושחרות לפי שצ״ל מדה וגבול עד כאן בחי׳ חכמה.

ولذلك يُسمّى خطّ القياس (קו המדה, kav hamiddah) «בוצינא דקרדוניתא» (botzina dekardinusa)، من لفظ «قمح كاردينائيا» (חטי קרדנייתא, chitei kardenaisa)، الذي يدلّ على العتمة والسواد؛ إذ لا بدّ من مقدار وحدّ: «إلى هنا مستوى الحكمة (חכמה, Chochmah)».

7 **וע״כ בחי׳ בינה כו׳. שכ״ז** [שכל זה] **הוא חשך ולא אור. אבל אור הוא גלוי הבטול להיות אוא״ס** [אור אין סוף] **למטה כמו למעלה מהצמצום כו׳.**

[و]«إلى هنا مستوى الفهم (בינה, Binah)»، إلى آخره. كل هذا ظلام وليس نورًا. أما النور فهو انكشاف إبطال الذات (ביטול, bittul)، بحيث يكون النور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof) في الأسفل كما [هو] فوق الانكماش (צמצום, tzimtzum)، إلى آخره،

וכמו שהוא קמיה יתי׳ שהצמצום אינו אלא לגבי העולמות כנודע. והיינו דוקא ע״י התורה מגלה עמקות מני חשך ממעמקים קראתיך הוי״ה

كما هو أمامه تعالى، إذ إن الانكماش إنما هو بالنسبة إلى العوالم، كما هو معلوم. وهذا إنما ينكشف على وجه الخصوص من خلال التوراة (תורה, Torah): «يكشف الأمور العميقة من الظلام»؛ «من الأعماق دعوتك، يا הוי׳».

כי התורה היא בחי׳ חכמה שנמשכה ממלכות דא״ס (שהיא בחי׳ מו״ס [מוחא סתימאה] **דעתיקא שבחי׳ כתר ועתיק נק׳ מל׳ דא״ס. וכנודע שמבחי׳ מל׳ דא״ק** [דאדם קדמון] **נעשה כתר לאצי׳)**

فالتوراة هي مستوى الحكمة (חכמה, Chochmah)، المنجذبة من ملكوت (מלכות, Malchus) اللامتناهي (אין סוף, Ein Sof) (وهو مستوى الدماغ المستور (מוחא סתימאה, mocha stima'ah) لعتّيق (עתיק, Atik)؛ إذ يُسمّى مستوى التاج (כתר, Keser) وعتّيق ملكوت اللامتناهي؛ وكما هو معلوم، فإن ملكوت آدم الأوّلي (אדם קדמון, Adam Kadmon) صار تاج [عالم] الانبثاق (אצילות, Atzilus))،

ושם שורה אור א״ס ב״ה בבחי׳ לא שניתי ממש שאין שם העלם והסתר כלל. וכמ״ש יהי אור זו חכמה והכתר נק׳ אויר.

وهناك يستقر نور اللامتناهي المبارك على نحو «أنا لم أتغيّر» حرفيًا، إذ لا حجب ولا استتار هناك إطلاقًا. وكما هو مكتوب: «ليكن نور» (אור, or)، وهذا هو الحكمة؛ أما التاج فيُسمّى الهواء (אויר, avir).

ורב יהודה שהיה אדם גדול מאד היה יכול להמשיך בטול עליון ע״י שהיה בטל בעצמו בק״ש [בקריאת שמע] **כי מן הק״ש** [הקריאת שמע] **לא היה פטור רק מן התפלה.**

وكان الحاخام يهودا (**יהודה**)، وهو رجل عظيم جدًا، قادرًا على استجلاب إبطال الذات العلوي من خلال كونه هو نفسه في حالة إبطال الذات أثناء قراءة **شمع** (Krias Shema ,**קריאת שמע**)؛ إذ لم يكن معفى إلا من الصلاة، لا من قراءة **شمع**.

8 **ורצה להמשיך גם בנזיקין מקום הקליפות שהם ארבעה אבות נזיקין שיהיה בלע המות לנצח וכמו שיהי׳** [שיהיה] **לע״ל** [לעתיד לבוא] **בעת תח״ה** [תחיית המתים] **שיחיו העצמות ויקרם עליהם עור ובשר כמ״ש גבי עצמות דיחזקאל**

وأراد أن يُنزِل [ذلك] أيضًا إلى أبواب الأضرار (Nezikin ,**נזיקין**)، موضع القشور (kelipos ,**קליפות**)، وهي الأصناف الأربعة الأصلية للأضرار، لكي «يبتلع الموت إلى الأبد»، كما سيكون في الزمن الآتي، عند قيامة الموتى، حين تحيا العظام ويتكوّن عليها جلد ولحم، كما قيل عن عظام حزقيال (**יחזקאל**).

שיהיה גשמיות ממש ואעפ״כ [ואף על פי כן] **יהיו נהנין מזיו השכינה בלי אכילה ושתיה לפי שיומשך בטול עליון גם בגשמיות ממש וכמארז״ל** [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש שיהא קודש שורה למטה.**

[أي إنّ] الوجود المادي الفعلي سيكون قائمًا، ومع ذلك سيتلذّذون بإشراق الحضور الإلهي (Shechinah ,**שכינה**) من دون أكل أو شرب، لأن إبطال الذات العلوي سيُنزَل أيضًا إلى الوجود المادي الفعلي. وكما قال حكماؤنا، **ז״ל**: «في المستقبل، سيُقال أمام الصالحين: قدّوس»؛ أي إن القداسة ستحلّ في الأسفل.

9 **ועל דרך זה היתה תורתו של רב יהודא ושל רבי שמעון בן יוחאי שהיתה תורתם אומנתם שהיתה תורתם בבחינת בטול ממש לאור אין סוף ולא הם המדברים ד״ת** [דברי תורה] **אלא דבר ה׳ בפיהם כו׳.**

وعلى هذا النحو كانت التوراة (**תורה**) عند الحاخام يهودا (**רב יהודא**) والحاخام شمعون بار يوحاي (**רבי שמעון בן יוחאי**)، اللذين كانت التوراة شغلهما: كانت توراتهما في حال من إبطال الذات الفعلي (bittul ,**ביטול**) تجاه النور اللانهائي (Or ,**אור אין סוף** Ein Sof)، ولم يكونا هما المتكلمين بكلمات التوراة؛ بل كانت كلمة **ה׳** في أفواههما، إلخ.

10 **וזהו ענין מתניתין מלכתא כמלך שמצוה כו׳. שיש בחי׳ עבד שלומד כדי שידע רצון וגזירת המלך. ויש בחינת מלך שהוא הגוזר עצמו כו׳.**

وهذا هو معنى قولهم: «المِشنا (**משנה**) ملكة»، مثل ملك يأمر، إلخ. إذ ثمة مستوى العبد الذي يدرس لكي يعرف إرادة الملك ومرسومه؛ وثمة مستوى الملك الذي هو نفسه مصدر المرسوم، إلخ.

ולכן במרע״ה [במשה רבינו עליו השלום] **נאמר ויהי בישרון מלך כו׳. נמצא היוצא מהקדמה זו השניה דפי׳ ותורה אור הוא שע״י עסק התורה בבטול ממשיכים בחינת אוא״ס** [אור אין סוף] **ממש שלמעלה מהצמצום שיהי׳** [שיהיה] **מתגלה למט׳** [למטה] **בעשי׳** [בעשיה]

ولهذا قيل عن موسى (**משה**) ربينو، **ע״ה**: «وكان ملكًا في يشورون»، إلخ. وخلاصة هذه المقدمة الثانية، في تفسير «والتوراة نور»، أن الاشتغال بالتوراة (**תורה**) مع إبطال الذات (**ביטול**, bittul) يستجلب إلى الأسفل مرتبة النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) نفسه، الذي هو فوق الانكماش (**צמצום**, tzimtzum)، لكي ينكشف في الأسفل، في [عالم] الفعل (**עשיה**, Asiyah).

כמו שהיה רב יהודה תנויי׳ בנזיקין להפך חשוכא דוקא לנהור׳ [לנהורא] **[ועמ״ש בפ׳ בראשית ע״פ צאנה וראנה.**

كما كان الحاخام يهودا (**יהודה**) [منهمكًا في] دراسة **נזיקין** (Nezikin)، ليحوّل الظلمة بالذات إلى نور. وانظر ما كُتب في باراشاة برشيت بشأن [الآية] «اخرجن وانظرن».

11 **ועפ״ז** [ועל פי זה] **יובן ענין הנר והאור דרך כלל. כי הנה הפתילה זהו חוט ועליו נמשך האור ובחי׳ החוט רומז לבחי׳ צמצום האור שע״י הצמצום נמשך רק קו וחוט לבד**

على هذا الأساس يتضح، بوجه عام، شأن المصباح والنور. فالفتيلة (**פתילה**, pesilah) خيط، ويُجذب النور إليها؛ والخيط يرمز إلى انكماش النور (**צמצום**, tzimtzum)، إذ لم يُجذب بفعل الانكماش إلا خط النور (**קו**, kav) وخيط فحسب.

ואח״כ נמשך קו זה להאיר במדה ומשקל ונק׳ קו המדה ויש בזה כמה בחי׳ בענין הקו המדה ונק׳ ג״כ פתיל (וכמ״ש בזוהר פקודי דף רל״ג ע״א) ע״פ ופתיל פשתים בידו וקנה המדה כו׳.

ثم امتدّ هذا الخط ليضيء وفق مقياس ووزن، وسُمّي خط القياس (**קו המדה**, kav hamiddah). وفي شأن خط القياس هذا جوانب عدة، ويُسمّى أيضاً حبلاً (**פתיל**, pesil)، كما ورد في **זהר** (**זהר**)، **פקודי**, page 233a، في [الآية]: «وحبل من كتان في يده، وقصبة القياس»، إلخ:

ולזמנין קנה המדה ולזמנין קו המדה ועל דא פתיל וקנה כו׳ דקנה המדה זהו ענין המדידה דעלמא דאתכסייא שנק׳ ים שמדה זו הוא ע״י הקנה שגדל אצל המים.

«تارةً قصبة القياس، وتارةً خط القياس؛ ولذلك حبل وقصبة»، إلخ. فقصبة القياس هي شأن قياس العالم الخفي، الذي يُسمّى البحر؛ وهذا القياس يتمّ بواسطة القصبة التي تنمو بجوار الماء.

12 **ומדידו דעלמא דאתגליא הנק׳ יבשה הוא ע״י פתיל כו׳. ועכ״פ** [ועל כל פנים] **בחי׳ הפתילה זהו בחי׳ קו המדה.**

وقياس العالم المنكشف، الذي يُسمّى اليابسة، إنما يكون بواسطة الحبل، إلخ. وعلى كل حال، فإن مستوى الفتيلة هو مستوى خطّ القياس.

אך האור הנתלה בפתילה זהו בחי׳ תורה אור שהוא המשכת אוא״ס [אור אין סוף] **שלמעלה מהצמצום והמדה וכמ״ש ארוכה מארץ מדה**

لكن النور المتعلّق بالفتيلة هو مرتبة «التوراة نور»، أي إنزال النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، الذي يعلو الانكماش (**צמצום**, tzimtzum) والقياس، كما ورد: «إن طولها يفوق قياس الأرض»؛

וכמ״ש במ״א שזהו ענין הברכות דיעקב ע״י יצחק דוקא כי יצחק הוא בחי׳ גבור׳ [גבורה] **דע״י** [דעתיק יומין] **שרש ומקור קו המדה לכן נתברך יעקב על ידו.**

وكما شُرح في موضع آخر، فهذا هو معنى بركات يعقوب (**יעקב**, Yaakov) [الآتية] تحديدًا بواسطة إسحاق (**יצחק**, Yitzchak): فإسحاق هو مرتبة الشدة (**גבורה**, Gevurah) لقديم الأيام (**עתיק יומין**, Atik Yomin)، أصل خطّ القياس ومصدره؛ ولذلك نال يعقوب البركة على يده.

שהברכה היא מטל השמים זו מקרא ומשמני הארץ זו משנה. שעי״ז יומשך תוספת אור יותר לאין שיעור על עיקר האור שע״פ המדה כו׳.

فالبركة هي «من ندى السماء»: وهذا هو الكتاب؛ و«ومن سمن الأرض»: وهذه هي المِشناه (**משנה**, Mishnah)، لكي يُنزَل بوساطتهما نور إضافي، لا حدّ له، يتجاوز النور الأصلي الذي يجري بحسب القياس، إلخ.

ועיקר אחיזת האור בפתילה הוא ע״י כליון השמן שהוא בירור חכמה דק״נ [דקליפת נוגה] **שכל אנושי כנ״ל בהקדמה ראשונה. והיינו כשהוא נכלל באור שבטל לגמרי לבחי׳ ותורה אור]:**

والتعلّق الأساسي للنور بالفتيلة إنما يكون باحتراق الزيت، وهو تهذيب الحكمة (**חכמה**, Chochmah) في القشرة المضيئة (**קליפת נוגה**, kelipas nogah)، أي العقل الإنساني، كما ذُكر أعلاه في التمهيد الأول؛ أي حين يندمج في النور الذي يكون في حالة إبطال الذات التام أمام مرتبة «والتوراة نور».

13 **ועתה נבא לביאור הענין. לבאר ענין שני הבחי׳ נר. האחד מ״ש נר הוי״ה נשמת אדם שהנשמה לבדה היא בחי׳ נר.**

والآن نأتي إلى بيان المسألة، لنوضح نوعَي السراج. الأول هو ما ورد: «سراج اسم ה׳ (**הוי׳** / **שם הוי׳**, Havayah) هو نفس الإنسان»، حيث تكون النفس وحدها هي السراج.

ובנר יש השלשה בחי׳ הנ״ל. אור ופתילה ושמן. א״כ יש כ״ז [כל זה] **בהנשמה עצמה. הנר הב׳ הוא כמ״ש כי נר מצוה ותורה אור. ויש בזה ג״כ ג׳ בחינות הנ״ל.**

وفي السراج الجوانب الثلاثة المذكورة آنفًا: النور والفتيل والزيت. فإذاً، كل ذلك موجود في النفس نفسها. أما السراج الثاني فهو كما ورد: «فالوصية (**מצוה**) سراج، والتوراة (**תורה**) نور»؛ وفي هذا أيضًا الجوانب الثلاثة المذكورة آنفًا.

והענין כי הנה נר הוי״ה נשמת אדם היא נה״א [נפש האלקית] **(ולא הנה״ב** [הנפש הבהמית] **שעדיין צריכה להתברר ואינה נק׳ בשם נר הוי״ה דהא לא כתיב נר אלקים)**

وبيان الأمر أن «سراج **הוי׳** هو نفس الإنسان» هي النفس الإلهية (**נפש האלקית**, nefesh elokis)، لا النفس الحيوانية (**נפש הבהמית**, nefesh habahamis)، إذ لا تزال هذه بحاجة إلى التزكية، ولا تُسمّى «سراج **הוי׳**»، لأن النص لا يقول: «سراج **אלקים** (**אלקים**, Elokim)».

שהיא א״צ [אין צריך / אינו צריך] **תקון לעצמה והיא הפתילה שממשכת האור הוא הבטול העליון אוא״ס** [אור אין סוף] **מל׳ דא״ס ששם הוא התחלת הקו וחוט המתלבש בע״ס** [בעשר ספירות] **דאצי׳ מקור ושרש נה״א** [נפש האלקית].

وهي لا تحتاج إلى إصلاح (**תיקון**, tikkun) لنفسها. وهي الفتيل الذي يجذب النور إلى أسفل، وهو إبطال الذات الأعلى (**ביטול**, bittul)، النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، ملكوت اللامتناهي (**מלכות**, Malchus) (**אין סוף**, Ein Sof)، حيث يبدأ خط النور (**קו**, kav) والخيط، الذي يتلبّس في الصفات العشر المنبثقة (**ספירות**, Sefiros) في [عالم] الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، مصدر النفس الإلهية وأصلها.

ונקראת הנה״א [הנפש האלקית] **ג״כ פתילה יעקב חבל נחלתו. על כן בכח הנה״א** [הנפש האלקית] **להמשיך האור והבטול עד שהשמן הוא חכמה שבשכל אנושי שבנפש השכלית דנוגה נמשך אחר הפתילה.**

وتُسمّى النفس الإلهية أيضًا فتيلًا، كما في قولنا: «يعقوب (**יעקב**) هو حبل ميراثه». ولذلك تقدر النفس الإلهية على جذب النور وإبطال الذات إلى أسفل، حتى ينجذب الزيت، وهو الحكمة (**חכמה**, Chochmah) في العقل الإنساني الموجود في النفس العقلية من **נוגה**، وراء الفتيل.

14 **והנה השמן הנמשך אחר הפתילה הוא השורף ונכלה הכל עד שנעשה ממנו אש גמור שהוא הגורם הדלקת האש הרבה לפי שהוא הוא הדולק עד שנתהפך ממש להיות כאש משא״כ הפתילה.**

والآن، فالزيت الذي يرتفع عبر الفتيلة هو الذي يحترق ويُستهلك كله، حتى يصير نارًا تامة. وهو الذي يسبب اشتعال النار العظيم، إذ إنه نفسه ما يشتعل، إلى أن يتحول بالفعل إلى ما يشبه النار؛ بخلاف الفتيلة.

והכח הזה בשמן דק״נ [דקליפת נוגה] **יותר מבנה״א** [מבנפש האלקית] **הפתילה הוא לפי שעיקרו מעולם התהו**

وهذه القدرة في زيت القشرة المضيئة (kelipas nogah، **קליפת נוגה**) أكبر منها في النفس الإلهية (nefesh elokis، **נפש האלקית**)، التي تمثلها الفتيلة، لأن أصل الزيت [جذره] من عالم الفوضى (Tohu، **תהו**)،

שהוא למעלה מעלה (כי בתהו היה רבוי האור שזהו יותר מבחי׳ המדה דקו המדה דתקון) אלא לפי שהיו זת״ז [זה תחת זה] **נשברו.**

وهو عالم عالٍ جدًا (ففي عالم الفوضى كان فيض من النور، وهو أكثر من مستوى المقدار الذي يحدده خط النور (kav، **קו**) في عالم الإصلاح (Tikkun، **תקון**))؛ لكن الصفات كانت واحدة تحت الأخرى، ولذلك تحطمت.

דהיינו לפי שלא הי׳ [היה] **התכללות וההתכללות הוא התקון שנמשך דרך קוים כמ״ש באילן. וזהו ענין נשמת אדם א׳ דם**

أي لأنه لم يكن بينها تداخل متبادل؛ والتداخل المتبادل هو الإصلاح، الذي يجري امتداده على هيئة خطوط (kavim، **קוים**)، كما هو مكتوب في **אילן** (Ilan، **אילן**). وهذا هو معنى «روح الإنسان (adam، **אדם**)»: ألف (alef، **א׳**)، دم (dam، **דם**، [الدم]).

כמו שהדם סובב והולך בכל האברים נעוץ תחלתן בסופן עד שלכאב הראש מקיז דם ברגל כו׳. כך הוא המשכת הנשמה נפש אלקית.

وكما أن الدم يدور ويمر في جميع الأعضاء، فتكون «بدايتها مغروسة في نهايتها»، حتى إن من يعاني صداعًا يُجرى له الفصد من قدمه، وما إلى ذلك؛ كذلك يكون امتداد النفس، أي النفس الإلهية.

15 **והכל הוא רק כדי לברר הנפש השכלית שתתהפך ממש באש שלמעלה שיהי׳** [שיהיה] **מאיר בה אור א״ס ממש כמו למעלה כי מתהו ממש נעשה תקון שמעקודים נקודים נעשה ברודים.**

وكل ذلك ليس إلا لتهذيب النفس العقلية، كي تتحول بالفعل إلى النار التي في الأعلى، فيشرق فيها النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) نفسه بالفعل كما في الأعلى. إذ إن من **תהו** (Tohu) [عالم الفوضى] نفسه ينشأ **תקון** (Tikkun) [نظام الإصلاح]: فمن **עקודים** (Akudim) [أحد عوالم القبّالة] [و] **נקודים** (Nekudim) [أحد عوالم القبّالة] ينشأ **ברודים** (Berudim) [نظام الإصلاح].

וזאת היא בחי' נר הנשמה שהיא נפש אלקית שהיא הפתילה שעיקר הנר היא הפתילה והשמן הוא בירור הנפש השכלית. ומזה נעשה אור הוא הבטול העליון כו' כנ״ל.

وهذا هو المستوى أو الجانب (bechinah, **בחינה**) من مصباح النفس: فالنفس الإلهية (nefesh elokis, **נפש האלקית**) هي الفتيلة، إذ إن جوهر المصباح هو الفتيلة، والزيت هو تهذيب النفس العقلية. ومن ذلك يتكوّن النور، وهو إبطال الذات (bittul, **ביטול**) العلوي، إلخ، كما ذُكر آنفًا.

16 **והנה הטעם שנק' הבטול הזה בשם אור. וגם מה שנמשך ע״י כליון השמן דוקא שהוא הוא שנעשה אש ואור גמור. משא״כ הפתילה.**

والآن، [أما] سبب تسمية إبطال الذات (bittul, **ביטול**) باسم «النور»، وكذلك سبب استمداده تحديدًا من احتراق الزيت، فهو أن الزيت هو الذي يصير نارًا ونورًا تامًا، بخلاف الفتيلة:

וכבר מילתא אמורה שהוא מפני ששרשה מעולם התהו.

وقد قيل من قبل إن ذلك لأن أصل الزيت من عالم الفوضى (Tohu, **עולם התהו**).

אך ביאור הענין הוא ע״פ המבואר בדוכתי טובא. איך שיש ב' בחי' אהבה ויראה. האחת האהבה והיראה שהיא מוגבלת לפי שיעור השגת הנפש כו'.

لكن شرح الأمر، وفقًا لما بُيّن في مواضع كثيرة، هو أن هناك مستويين من الحب والخشية (ahavah v'yirah, **אהבה ויראה**). الأول هو الحب والخشية المحدودان بمقدار إدراك النفس، إلخ.

17 **והב' הוא האה״ר** [האהבה רבה] **ויראה עצומה למעלה מכדי אשר תוכל הנפש שאת בהשגתה כו'. והיא הבאה מבחי' ההתבוננות בסוכ״ע המקיף לכל העולמות בשוה. ובחי' הראשונה נק' בכל נפשך. ועד״ז הי'** [היה] **אהוי״ר** [אהבה ויראה] **של הנשמה בג״ע** [בגן עדן] **לפ״ע** [לפי ערך] **ההשגה.**

أما المستوى الثاني فهو الحب العظيم والخشية الهائلة، بما يتجاوز ما تستطيع النفس احتماله في إدراكها، إلخ؛ وينشأ من التأمل في النور المحيط بجميع العوالم (sovev kol almin, **סובב כל עלמין**)، الذي يحيط بجميع العوالم على السواء. ويُسمّى المستوى الأول «بكل نفسك». وعلى هذا النحو كان حبّ النفس وخشيتها في جنّة عدن (Gan Eden, **גן עדן**)، بحسب مقدار إدراكها.

18 **והשנית נק׳ בכל מאדך. כי מאד פי׳ בלי גבול. היינו שאין כלי הלב מכיל האהבה ויראה העצומ׳ עד שנעשה בחי׳ אור מקיף.**

والثانية تُسمّى «بكلّ ما أوتيت من قوّة» (me'odecha ,**מאדך**). فمعنى «بلا حدّ» هو مدلول الكلمة **מאד** (me'od)؛ أي إن وعاء القلب لا يتّسع للحب والخشية (ahavah v'yirah ,**אהבה ויראה**) العظيمين، حتى يصيرا في مرتبة النور المحيط (**אור מקיף**, Or Makif).

וזהו בחי׳ תשובה בחילא יתיר. פי׳ יתיר על הכלי. ולזה היה תכלית ירידת אור הנשמה מג״ע [מגן עדן] **לעוה״ז בכדי שתבא לבחי׳ בכל מאדך**

وهذا هو مستوى التوبة (teshuvah ,**תשובה**) «بقوّة فائقة»: أي إن «الفائق» يتجاوز الوعاء. ولهذا كان الغرض من نزول نور النفس من جنة عدن (Gan Eden ,**גן עדן**) إلى هذا العالم أن تبلغ مرتبة «بكلّ ما أوتيت من قوّة» (**מאדך**).

שהתשובה אינה רק בעוה״ז כי ע״י אהוי״ר [אהבה ויראה] **זו שבלי גבול עי״ז ממשיך אוא״ס** [אור אין סוף] **הבלי גבול שלמעלה מהצמצום**

فإن **תשובה** [ممكنة] في هذا العالم وحده؛ إذ من خلال **אהבה ויראה** اللتين لا حدّ لهما، يُنزل المرء النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) الذي لا حدّ له، من فوق الانكماش (tzimtzum ,**צמצום**)؛

משא״כ ג״ע [גן עדן] **נק׳ זיו השכינה ע״י צמצום. ביו״ד נברא עוה״ב** [עולם הבא] **כו׳. ולכן יפה שעה א׳ בתשובה כו׳.**

في حين أن **גן עדן** يُسمّى «إشراق الحضور الإلهي (Shechinah ,**שכינה**)»، [الذي يأتي] بواسطة **צמצום**: «بحرف اليود (**יו״ד**, yud) خُلق العالم الآتي»، إلخ. ولذلك: «ساعة واحدة في **תשובה** خير...» إلخ.

19 **והנה בחי׳ אה״ר** [אהבה רבה] **זו דמאדך נק׳ או״ח** [אור חוזר]**. והטעם שנק׳ בשם אור הוא כי הנה אנו רואים ההפרש בין אש ואור למים אשר מן האש יוכלו להדליק זמ״ז** [זה מזה] **עד אין קץ וגבול**

والآن، يُسمّى هذا المستوى من المحبة العظيمة المتعلّقة بـ«كلّ قوتك» (**מאדך**، me'od [أي «كلّ قوتك»]) النور العائد (**אור חוזר**، Or Chozer). والسبب في تسميته باسم «النور» هو أننا نرى الفرق بين النار والنور من جهة، والماء من جهة أخرى: فمن النار يمكن إيقاد نار من أخرى بلا نهاية ولا حدّ،

משא״כ במים שיש גבול להשפעתם שאפי׳ [שאפילו] **יהיו מים הרבה יכלו או יחסרו כשישתו מהן עם רב.**

لكن الأمر ليس كذلك في الماء، إذ إن لعطائه حدًّا: فحتى لو كان الماء كثيرًا، فإنه ينفد أو ينقص حين تشرب منه جماعة كبيرة.

משא״כ באש שאפי׳ [שאפילו] **מאור נר אחד יוכלו להדליק נר מנר עד שלא יהיה כלה כלל לעולם**

أما النار فالأمر ليس كذلك فيها: إذ يمكن، حتى من نور مصباح واحد، إيقاد مصباح من مصباح، بحيث لا تنفد أبدًا.

ונמצא שאע״פ [שאף על פי] **שהאש הדולק מצד עצם הרי הוא בע״ג** [בעלי גבול / בעל גבול] **כמו המים אבל מ״מ יש בו בחי׳ כח בלתי מוגבל מה שיוכלו להמשיכו מנר לנר בלי שיכלה לעולם משא״כ במים שהם מוגבלים**

ويتبين إذن أنه مع أن النار المشتعلة، من حيث ذاتها، شيء محدود مثل الماء، فإن فيها مع ذلك جانبًا من قوة غير محدودة، إذ يمكن نقلها من مصباح إلى مصباح من غير أن تنفد أبدًا؛ بخلاف الماء، فهو محدود.

ולכן נמשל הקב״ה לאש דוקא כמ״ש אש אוכלה הוא כי אני הוי״ה לא שניתי בין קודם שנבה״ע [שנברא העולם] **וכו׳ לפי שההמשכה היא רק הארה בעלמא שאינו נוגע למהו״ע** [למהותו ועצמותו]**.**

ولذلك شُبّه القدوس المبارك (קב״ה / קודשא בריך הוא، kudsha brich hu) بالنار على وجه الخصوص، كما ورد: «هو نارٌ مُلتهمة»؛ إذ «أنا، اسم ה׳ (ה׳، Havayah)، لم أتغيّر»، سواء قبل أن يُخلق العالم، إلخ؛ لأن الإمداد ليس إلا إشعاعًا محضًا، لا يمسّ ذاته وكيانه.

20 **וזה כמשל האש שהמדליק נר מנר אינו מחסר בנר הראשון ולכן אין לו קץ. משא״כ במים שנעשה חסרון כו׳ ע״כ יהיו כלים לגמרי ברבוי המשכות**

وهذا يشبه مثال النار: فمن يوقد سراجًا من سراج لا يُنقص من السراج الأول، ولذلك لا نهاية لها. أما الماء فليس كذلك، إذ ينشأ فيه نقص، وما إلى ذلك؛ ولذلك ينفد كله تمامًا بكثرة الاستمدادات،

משא״כ האש אינו כלה ע״י רבוי הדלקות ממנו לפי שאין נעשה שום חסרון בו כלל רק ע״ד הארה:

أما النار فلا تنفد بكثرة إشعال السرج منها، إذ لا ينشأ فيها أي نقص على الإطلاق؛ وإنما [شيء] على هيئة لمعة فحسب.

21 **והנה ע״פ משל זה באש הגשמי דאע״פ** [דאף על פי] **שהוא בע״ג** [בעלי גבול / בעל גבול] **ממש מ״מ יהיה ממנו המשכה בלי גבול כמו״כ** [כמו כן] **יובן הנמשל בענין אהבה דבכל מאדך. דפי׳ מאד היינו בלי גבול למעלה מהגבלת כלי הנפש.**

والآن، انطلاقًا من هذا المثال بالنار المادية، يتضح أنه مع أنها محدودة حقًّا، يصدر عنها مع ذلك امتداد بلا حد؛ وكذلك يُفهم الأمر الذي يمثّله في شأن المحبة «بكل ما لديك من قوة» (מאדך، me'odecha). فمعنى «מאד» (me'od) هو بلا حدّ، وفوق حدود وعاء النفس.

22 **והנה ודאי מובן לכל דאין ר"ל** [רוצה לומר] **שהיא אהוי"ר** [אהבה ויראה] **שבלי גבול וקץ ממש כי איך שייך זה שבאדם יהיה אהוי"ר** [אהבה ויראה] **שבלי גבול ממש. אלא הכוונה שהיא יותר מהגבלת הכלי השכל ומדות שבאדם.**

من الواضح لكل أحد أن المقصود ليس الحب والخشية (**אהבה ויראה**, ahavah v'yirah) اللذين لا حدّ لهما ولا نهاية حقيقةً؛ إذ كيف يمكن أن يكون لدى الإنسان حبّ وخشية لا حدّ لهما حقًّا؟ بل المقصود أنهما يتجاوزان حدود أوعية القوى العقلية والصفات الوجدانية (**מדות**, middos) لدى الإنسان.

שאין כח בכלים אלו להכיל ולהגביל אהוי"ר [אהבה ויראה] **זו בתוכן כ"א היא יתיר יותר מכלים אלו**

فهذه الأوعية لا تملك القدرة على احتواء هذا الحب والخشية أو حصرهما فيها؛ بل إنهما يفوقان هذه الأوعية ويتجاوزانها.

ולכן נק' בכל מאדך מאד שלך פי' לגבי כלי שלך נק' אהבה רבה זו מאד ובלי גבול אבל באמת היא בגבול.

ولذلك سُمّي «بكلّ قوّتك» (**מאדך**, me'od)، أي «قوّتك أنت»: فبالنسبة إلى وعائك تُسمّى هذه المحبة العظيمة **מאד**، أي قوةً فائقةً وبلا حدّ؛ لكنّها في الحقيقة محدودة.

23 **ואעפ"כ** [ואף על פי כן] **כיון שלגבי האדם היא בחי' בכל מאדך ובחי' בחילא יתיר לכן עי"ז ממשיך ממש אוא"ס** [אור אין סוף] **ב"ה שלמעלה מהצמצום שהוא הבלי גבול אמיתי**

ومع ذلك، بما أنّها، بالنسبة إلى الإنسان، مرتبة «بكلّ ما لديك» ومرتبة «بقوة فائقة»، فإنها بهذا بالذات تجذب إلى أسفل النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك هو، الذي يعلو الانكماش (**צמצום**, tzimtzum)، وهو اللامحدودية الحقيقية.

נמצא עם היות אה"ר [אהבה רבה] **זו מצד עצם בעלת גבול מ"מ להיותה יותר מגבול וכלי של הנפש ע"כ פועלת המשכה מבחי' בלי גבול ממש דהיינו אוא"ס** [אור אין סוף] **ממש**

ويترتب على ذلك أنه، مع أنّ هذا الحب العظيم محدود في ذاته، فإنّه، لكونه يتجاوز حدود النفس ووعاءها، يُحدث بذلك جذباً إلى أسفل من مرتبة ما هو بلا حدّ حقاً، أي من **אור אין סוף** نفسه.

ולכן נק' אה"ר [אהבה רבה] **זו בשם אור שהוא ממש כמשל האור והאש אע"פ** [אף על פי] **שהוא בע"ג** [בעלי גבול / בעל גבול] **יש ממנו המשכה בלי גבול משא"כ במים וכו'.**

ولذلك يُسمّى هذا الحب العظيم «نوراً»: فهو يشبه تماماً مثال النور والنار؛ فعلى الرغم من محدوديتهما، يصدر عنهما امتداد لا حدّ له، بخلاف الماء وما إلى ذلك.

ועד״ז יובן מעלת אהבת רשפי אש בכל מאדך על בחי׳ אהבה הנמשכת כמים שהוא בחי׳ בכל נפשך.

وبالطريقة نفسها يتضح تفوّق حبّ «شرارات النار»، «بكلّ ما لديك» (**מאדך**)، على مرتبة الحب الذي يجري كالماء، وهو مرتبة «بكلّ نفسك».

24 **והנה אה״ר** [אהבה רבה] **זו נתהוה בהנשמה דוקא ע״י התלבשות׳ בגוף ונה״ב** [ונפש הבהמית] **שאז תבא לבחי׳ תשובה בחילא יתיר**

والآن، ينشأ هذا الحب العظيم في النفس تحديدًا من خلال تلبّسها بالجسد والنفس الحيوانية (**נפש הבהמית**, nefesh habahamis)، إذ عندئذ تبلغ مستوى التوبة (**תשובה**, teshuvah) «بقوة فائقة»؛

משא״כ אהבת הנה״א [הנפש האלקית] **קודם התלבשותה בגוף היה בבחי׳ גבול וכלי כפי השגת הנפש כו׳. ולכן נק׳ הנה״א** [הנפש האלקית] **פתילה שהפתילי׳ זהו דבר מוגבל בעצם וכמו פתיל וקו המדה**

في حين أن محبة النفس الإلهية (**נפש האלקית**, nefesh elokis)، قبل تلبّسها بالجسد، كانت محدودة وفي وعاء، بحسب إدراك النفس، وما إلى ذلك. ولذلك تُسمّى النفس الإلهية فتيلة، لأن الفتيلة محدودة في ذاتها، مثل الخيط وخطّ القياس.

אבל ע״י התלבשותה בנה״ב [בנפש הבהמית] **ואז השמן דבירור הנפש השכלית שמנוגה ששרשה מעולם התהו הוא נמשך אחר הפתילה דנה״א** [דנפש האלקית] **עי״ז דוקא יתהפך השמן לאור**

لكن، من خلال تلبّسها بالنفس الحيوانية، حين ينجذب الزيتُ—أي زيتُ تنقية النفس العقلية المنبثقة من نوجاه (**נוגה**, nogah)، التي يعود أصلها إلى عالم التوهو (**עולם התהו**, Tohu)—وراء فتيلة النفس الإلهية، يتحوّل الزيت إلى نور، وذلك تحديدًا من خلال هذا؛

שהוא בחי׳ אה״ר [אהבה רבה] **דבכל מאדך ובטול עליון יותר מהכלי וכמו רב יהודה דאימתא דמאריה עליה.**

وهو مستوى الحب العظيم المرتبط بقول «بكلّ ما أوتيت من قوّة (**מאדך**, me'odecha)»، وإبطال الذات (**ביטול**, bittul) العلوي الذي يتجاوز الوعاء، كما في حال الحاخام يهوذا (**רב יהודה**)، الذي كانت مهابة سيّده عليه.

לכן נק' אה"ר [אהבה רבה] **זו בשם או"ח** [אור חוזר] **שהוא אור הנמשך מהבירור דק"נ** [דקליפת נוגה] **ששרשן מעקודי'** [מעקודים] **נקודים כנ"ל אלא שעי"ז נמשך אח"כ מלמעלה למטה אוא"ס** [אור אין סוף] **ממש והוא בחי' ותורה אור.**

لذلك سُمّي هذا الحب العظيم «النور العائد» (Or Chozer ,**אור חוזר**)، لأنه نور ينبعث من تنقية كليبات نوجاه (**קליפת נוגה**, kelipas nogah)، التي يعود أصلها إلى عالمي عكوديم (Akudim ,**עקודים**) [و]نيكوديم (Nekudim ,**נקודים**)، كما ذُكر أعلاه؛ غير أن هذا يستدعي بعد ذلك النور اللانهائي (Or Ein Sof ,**אור אין סוף**) نفسه من الأعلى إلى الأسفل، وهذا هو مستوى «والتوراة نور».

25 **וכ"ז** [וכל זה] **הוא בחי' נר הנשמה אך אין נשמה בלא מצוה כי לא ע"ה** [עם הארץ] **חסיד ולא בור ירא חטא.**

وكل هذا هو مرتبة مصباح الروح. لكن لا روح بلا وصية (**מצוה**)، إذ «لا يكون الجاهل تقيًّا، ولا يخشى غير المتعلّم الخطيئة».

וגם מצוה בלא נשמה אינה כלום כי כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו.

وكذلك، فالوصية من دون روح لا شيء، إذ «من يقول: ليس لي إلا التوراة (**תורה**)، فليس له حتى التوراة».

26 **ולכן צריך להיות גם שניהם. והענין כי נר מצוה שהמצוה היא נר והיינו פתילה.**

ولهذا لا بدّ من كليهما. والبيان أن في قولهم: «الوصية (mitzvah ,**מצוה**) مصباح»، تكون الوصية هي المصباح، أي الفتيلة.

והענין כי הדברים שנעשה בהן המצוה הן ג"כ מעולם התהו. אך המצוה היא ג"כ בחי' מקיף שנמשך ע"י קיום המצוה מקיף עליון

والبيان أن الأشياء التي تُؤدّى بها الوصية هي أيضاً من عالم الفوضى (Tohu ,**תהו**). لكن الوصية هي أيضاً من مرتبة [النور المحيط] (makif ,**מקיף**)، إذ يُستجلب من خلال أداء الوصية نور محيط علويّ (**מקיף**) إلى أسفل.

ולכן המצות הן לבושים ובגדי מלכות להיות עי"ז הנשמה צרורה בצרור החיים שמלבשת ומקפת את הנשמה להעלותה כי כל דבר שצריך לעלות מקיפין אותו סביב.

ولهذا تكون الوصايا ألبسةً وأثواباً ملكيةً، لكي تكون النفس بواسطتها «مربوطة في رباط الحياة»؛ لأن [الوصية] تكسو النفس وتحيط بها لكي ترفعها، إذ إن كل ما يحتاج إلى الارتقاء يُحاط به من كل جانب.

27 וע״י זה המקיף המקיפו הוא עולה כמו שזורקין את האבן ע״י קירטא כו׳ מה שלא היה עולה כלל מעצמו ולהפך בעבירה ג״כ מלפפתו כו׳

وبواسطة هذا النور المحيط (makif ,**מקיף**) الذي يحيط به، يرتقي الشيء، كما يقذف المرء حجرًا بالمقلاع؛ إذ ما كان ليرتفع من تلقاء نفسه قطّ. وعلى العكس، فإن المعصية أيضًا «تلتفّ حوله»...

ולכן לובשים הטלית ותפילין קודם התפלה כנודע שכל דבר שצריך להעלותו מלמטה יורד מתחלה אור העליון והוא אור המקיף שהוא המעלה כנ״ל.

ولذلك نرتدي رداء الصلاة (tallis ,**טלית**) ولفائف الصلاة (tefillin ,**תפילין**) قبل الصلاة؛ إذ من المعروف أن كل ما ينبغي رفعه من الأسفل، ينزل إليه أولًا النور العلوي، وهذا هو النور المحيط (Or Makif ,**אור מקיף**)، وهو الذي يرفعه، كما سبق.

ובזה תתהפך הנפש השכלית באור שלמעלה בתפלה ולכן מתפללין בכל יום נוסח אחד (משא״כ תורה היא צריכה דוקא התחדשות ע׳ [עיין] **זוהר בראשית בהקדמה)**(די״ב ע״ב) **ולאפשא לה בכל יומא**

وبهذا تتحول النفس العقلية في الصلاة إلى النور العلوي. ولذلك نصلي كل يوم بالنص نفسه، (في حين أن التوراة (**תורה**) تتطلب، على وجه التحديد، التجدد؛ انظر الزوهار (**זהר**)، بريشيت (**בראשית**)، في المقدمة، ص 12b: «وأن يكثرها كل يوم»).

שבכל יום מעלה ניצוץ מנפש החיוני׳ [החיונית] **כי כל ימי שנותינו בהם שבעים שנה הם כ״כ** [כל כך] **נצוצות מנפש החיונית שצריך לברר משא״כ נה״א** [נפש האלקית] **היא נצחית.**

لأن المرء يرفع في كل يوم شرارة من النفس الحيوية؛ فإن «أيام سنينا فيها سبعون سنة» هي بهذا العدد من شرارات النفس الحيوية التي ينبغي تنقيتها، في حين أن النفس الإلهية (nefesh elokis ,**נפש האלקית**) أبدية.

נמצא המצוה היא בחי׳ פתילה שבה וע״י נכלה השמן באור כך ע״י המצוה היא עליית נפש השכלי׳ [השכלית] **דק״נ** [דקליפת נוגה]

يتبيّن إذن أن الوصية (**מצוה**) هي بمنزلة الفتيلة: فيها وبها يُستنفد الزيت ليصير نورًا؛ وهكذا، بواسطة الوصية، ترتقي النفس العقلية التابعة للقشرة المضيئة (kelipas nogah ,**קליפת נוגה**).

וגם קלף התפלין דק״נ [דקליפת נוגה] **ומעות הצדקה ליכלל באוא״ס** [באור אין סוף] **ב״ה כי שרש המצות הם במל׳ דאצי׳ כי תורה היא בחי׳ ז״א.**

ويشمل هذا الارتقاء أيضًا رقّ **תפילין** المنتمي إلى **קליפת נוגה**، وأموال الصدقة، لكي تندمج كلها في النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، مباركًا هو. ذلك أن أصل الوصايا هو في الملكوت (Malchus ,**מלכות**) لـ[عالم] الانبثاق (Atzilus ,**אצילות**)، لأن التوراة هي مستوى الوجه المصغّر (**ז"א / זעיר אנפין**, Z'eir Anpin) (الصفات الوجدانية).

28 ומצות הן במל׳ מצות המלך. אך לפי שנעוץ סופן בתחלתן הרי המל׳ דאצי׳ עולה עד מל׳ דא״ס ממש.

والوصايا (mitzvos ,**מצות**) هي في الملكوت (Malchus ,**מלכות**): «أوامر الملك». لكن، لأن «نهاياتها مغروسة في بداياتها»، فإن ملكوت عالم الانبثاق (Atzilus ,**אצילות**) يرتفع حتى يبلغ ملكوت اللامتناهي (Ein Sof ,**אין סוף**) ذاته.

ולכן עי״ז עולה נפש השכלית באוא״ס [באור אין סוף] **ממש כנודע שאחר הבירור משם ב״ן** [שם ב״ן] **נעשה שם ס״ג** [שם ס״ג] **כו׳:**

ولذلك، ترتفع النفس العقلية بواسطته إلى النور اللانهائي (Or Ein Sof ,**אור אין סוף**) ذاته، كما هو معلوم: بعد التصفية، يصير اسم بان (**שם ב״ן**, Ban) اسم ساغ (**שם ס״ג**, Sag)، إلخ.

29 וזהו המגביהי דהיו״ד אחר הה״א הוא יתיר אלא דר״ל [דרוצה לומר] **שעלייה זו דמל׳ דאצי׳ הנק׳ ה׳ שיהיה עולה כ״כ** [כל כך] **למעלה במל׳ דא״ס הוא ע״י היו״ד והוא היו״ד שבתוך הה״א.**

وهذا [معنى] «الذي يرفع نفسه» (HaMagbihi ,**המגביהי**): فحرف **יו״ד** (yud) الذي يأتي بعد حرف **ה״א** (hei) زائد؛ لكن المقصود هو أن هذا الارتقاء لملكوت عالم الانبثاق، المسمّى رمزيًا بالحرف **ה״א**، حتى يبلغ علوًا عظيمًا في ملكوت اللامتناهي (**אין סוף**، Ein Sof)، إنما يكون بواسطة حرف **יו״ד**، وهو اليود الذي في داخل الهي.

כי מל׳ דאצי׳ היא בחי׳ דל״ת דלית לה מגרמה כלום ובהמשכת המצוה נעשה בתוכה יו״ד ונעשית עי״ז בחי׳ ה׳ ועי״ היו״ד שבתוכה היא עולה למעלה באוא״ס [באור אין סוף] **מל׳ דא״ס**

فإن ملكوت عالم الانبثاق هو مستوى الحرف **דל״ת** (dalet)، إذ «ليس لها شيء من ذاتها» (**דלית לה מגרמה כלום**، dalis lah migarmah klum). وبإنزال الوصية (**מצוה**، mitzvah) فيها، ينشأ داخلها يود، فتصير بذلك مستوى الهي؛ وباليود الذي فيها ترتقي إلى النور اللانهائي (**אור אין סוף**، Or Ein Sof)، إلى ملكوت اللامتناهي.

וזהו פי׳ המגביהי שעליית הה׳ היא מל׳ דאצי׳ במל׳ דא״ס הוא ע״י היו״ד שבתוך הה׳ שהוא הנמשך ע״י קיום המצוה. ובו ועי״ היא העלייה הזאת

وهذا هو معنى «الذي يرفع نفسه»: إن ارتقاء الهي، أي ملكوت عالم الانبثاق، إلى ملكوت اللامتناهي يكون بواسطة اليود الذي داخل الهي، وهو ما يُنزَل من خلال أداء الوصية. وفيه وبهذا يكون هذا الارتقاء.

[וביאור זה עפמ״ש [על פי מה שכתוב] **בזוהר פ׳ ויחי** (**דרל״ב סע״ב** [סוף עמוד ב]) **בפי׳ יהי שם כו׳ מאי שנא דקאמר יהי**

وبيان ذلك على وفق ما كُتب في الزوهار (**זהר**، the Zohar)، في باراشات فايحي (**ויחי**، Vayechi؛ آخر ص 232b)، في معنى «ليكن الاسم»، إلخ: «ما سبب قوله: ليكن (**יהי**، yehi)؟

אלא יהי רזא דאמשכותא מההוא אתר עילאה דאיהו סתים דקאמרן דאיהו י״ה עד רזא דברית דאיהו יו״ד תתאה כגוונא דיו״ד עלאה

بل إن **יהי** هو سرّ إنزال النور من ذلك الموضع العلوي المستور، الذي تحدثنا عنه، وهو يود-هي (**י״ה**، yud-hei)، إلى سرّ العهد، وهو اليود السفلي، على مثال اليود العلوي؛

שירותא כסופא ובגין כך יהי רזא דאמשכותא מטמירא דכל טמירין עד דרגא תתאה ובמלה דא אתקיים כל עובדא דבראשית כד״א [כמה דאת אמר] **יהי רקיע כו׳ עכ״ל** [עד כאן לשונו].

فالبداية كالنهاية. ولذلك فإن **יהי** هو سرّ إنزال النور من أخفى الخفايا إلى أدنى مستوى؛ وبهذه الكلمة استقرّ عمل الخلق كله، كما جاء: «ليكن فَلَكٌ»، إلخ». انتهى الاقتباس.

וכ״ה בזוהר בראשית (די״ו ע״ב) **והפי׳ הוא כי י״ה הם חו״ב** [חכמה ובינה] **שהחכמה נק׳ יו״ד שהיא בחי׳ נקודה**

وكذلك في الزوهار، بريشيت (**בראשית**، Bereishis؛ ص 16b). والتفسير هو أن يود-هي هما الحكمة (**חכמה**، Chochmah) والفهم (**בינה**، Binah): فالحكمة تسمّى يود، لأنها مستوى النقطة.

והיינו לפי כי ראשית חכמה דהיינו ראשית הגילוי מא״ס ב״ה וראשית הגילוי א״א להיות רק בחי׳ נקודה כדי שיוכלו לסבול ולהכיל כמו המעיין בתחלת יציאתו מהמקור הוא קטן רק אח״כ בהתרחקו מהמקור מתרחב ונעשה נהר.

وذلك لأن «بداية الحكمة» تعني بداية الانكشاف من اللامتناهي المبارك؛ ولا يمكن أن تكون بداية الانكشاف إلا في مستوى النقطة، لكي يستطيعوا احتمال [ذلك] واحتواءه، كما في النبع: يكون صغيرًا عند أول خروجه من مصدره، ثم لا يتسع ويصير نهرًا إلا بعد ابتعاده عن المصدر.

וזהו ה׳ ראשונה שהיא בחי׳ רחובות הנהר אבל החכמה שהיא קרובה יותר לא״ס והיא בחי׳ מעיין הוא רק נקודה. והיינו ג״כ בחי׳ בטול.

وهذا هو حرف الهاء الأول، وهو مرتبة «فسحات النهر الواسعة»؛ أما الحكمة (**חכמה**, Chochmah)، الأقرب إلى اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، وهي مرتبة النبع، فليست إلا نقطة. وهذا أيضًا مرتبة إبطال الذات (**ביטול**, bittul).

30 והנה כשצ״ל אח״כ המשכה לבחי׳ מל׳ דאצי׳ שהיא עלמא דאתגלייא מקור דבי״ע והיא בחי׳ שם ה׳ שם דוקא שהוא הגלוי לזולתו הנה המשכה זו ע״י יסוד ז״א והוא ג״כ בחי׳ יו״ד.

والآن، حين يلزم بعد ذلك إيصال النور إلى مستوى الملكوت (**מלכות**, Malchus) في [عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)]، وهو العالم المنكشف، ومصدر [عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)، وعالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah)، وعالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)]، وهو في مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) «اسم **ה׳** (**הוי'** / **שם הוי'**, Havayah)» — «اسم» تحديدًا، أي الكشف للآخر — فإن هذا الإيصال يجري بواسطة أساس (**יסוד**, Yesod) الوجه المصغّر (**ז"א** / **זעיר אנפין**, Z'eir Anpin)، وهو أيضًا من مستوى حرف اليود (**יו״ד**, yud).

31 וזהו ענין יו״ד תתאה רזא דברית. וזהו יהי שם ה׳ מבורך כו׳ שלהיות הגלוי בבחי׳ מל׳ הנק׳ שם הוא ע״י יהי חו״ב [חכמה ובינה] **ביסוד.**

وهذا هو معنى «الياء السفلى، سرّ العهد». وهذا أيضًا معنى «ليكن اسم **ה׳** مباركًا»، إلخ: لكي يحصل الكشف في مستوى الملكوت (**מלכות**, Malchus)، المسمّى «الاسم»، يكون ذلك بواسطة لفظة «ليكن» (**יהי**, yehi): الحكمة (**חכמה**, Chochmah) والفهم (**בינה**, Binah) في الأساس (**יסוד**, Yesod).

וע״פ כהאריז״ל [כתבי האריז״ל] **הוא כי יסוד אבא מסתיים ביסוד ז״א. נמצא בחי׳ יו״ד עלאה שהוא אבא ממש מאיר ביסוד ז״א.**

ووفقًا لما ورد في كتابات الأريزآل (**האריז״ל**)، فذلك لأن أساس الأب (**אבא**, Abba) ينتهي في أساس الوجه المصغّر (**ז״א** / **זעיר אנפין**, Z'eir Anpin). وينتج من ذلك أن مستوى الياء العليا (**יו״ד עלאה**, upper yud)، وهو الأب نفسه، يضيء في أساس الوجه المصغّر.

ולכן נק׳ יסוד ז״א ג״כ יו״ד. וזהו ג״כ ענין היו״ד שנתוסף בפינחס בן אלעזר הכהן עבור שקינא על פגם הברית

ولذلك يُسمّى أساس الوجه المصغّر أيضًا ياءً. وهذا أيضًا معنى الياء التي أُضيفت إلى اسم فينحاس (**פינחס**) بن ألعازار (**אלעזר**) الكاهن، لأنه غار على انتهاك العهد،

כמ״ש בזוהר ר״פ פנחס (דרי״ג ע״ב ודרט״ו ע״ב ורל״ו ב׳) (ומזה ראייה דלא כפי׳ המק״מ [המקדש מלך] **פ׳ ויחי)**(דרל״ב) **בפי׳ יהי ע״ש**

كما هو مكتوب في الزوهار (**זהר**)، في مطلع باراشات فينحاس (الصفحات 213b و215b و236b). (ومن هذا دليل يخالف تفسير مقدّاس ملك (**מקדש מלך**)، باراشات فايحي) (الصفحة 232) لمعنى **יהי**؛ راجع هناك.

ועי״ש בהרמ״ז [בהרב משה זכות] **שהוא יו״ד של מילוי ה״י אחרונה דשם ע״ב** [שם ע״ב] **שהוא בחי׳ יסוד אבא כו׳. ועי׳ באד״ר** [באדרא רבא] (דקמ״ב)**:**

وراجع هناك في الراماز (**רמ״ז**)، حيث يبيّن أن الياء هي ياء التهجئة الموسّعة للهاء الأخيرة من اسم ع״ב (**שם ע״ב**, Av)، وهو مستوى أساس الأب، إلخ. وراجع الإدرا ربّا (**אדרא רבא**)، الصفحة 142:

32 **וביאור הדברים הוא כמו שאנו רואים שהראיה מתפשטת ונמשכת למטה יותר מן חוש השמיעה.**

وبيان الأمر هو كما نرى أن البصر يمتدّ وينفذ إلى أسفل أبعد مما يمتدّ إليه حسّ السمع.

שחוש השמיעה אינו מתפשט רק עד בחי׳ קול ודבור ששומע קול ודבור של חבירו אבל לא יתפוס בחוש השמיעה את העשייה גשמית. משא״כ בראי׳ [בראיה] **תופס ומשיג העשייה גשמי׳** [גשמיים / גשמיות / גשמית]**.**

فإن حسّ السمع لا يمتدّ إلا إلى مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) الصوت والكلام؛ إذ يسمع المرء صوت صاحبه وكلامه، لكنه لا يدرك الفعل المادي بحسّ السمع؛ أمّا بالبصر فيدرك الفعل المادي ويعيه.

33 **והיינו דלפי שהראיה שרשה מבחי׳ חכמה כמו שנק׳ החכמים עיני העדה. שהיא למעלה מבחי׳ הבינה שמשם שרש השמיעה ע״כ נשפלת למטה יותר.**

أي: بما أن الرؤية متجذّرة في مستوى الحكمة (**חכמה**, Chochmah)، كما يُسمّى الحكماء «عيون الجماعة»، وهو أسمى من مستوى الفهم (**בינה**, Binah) الذي تتجذّر منه قوة السمع، فإنها لذلك تنزل إلى مستوى أدنى.

משא״כ בכח השמיעה הנמשך מבינה להיות נשפל כ״כ [כל כך] **למטה. שכל הגבוה יותר יכול להשפיל א״ע** [את עצמו] **למטה יותר**

أما قوة السمع، المستمدّة من **בינה**، فلا تنزل إلى هذا الحد البعيد؛ إذ إن كل ما كان أسمى منزلة أمكنه أن يخفض نفسه إلى مستوى أدنى.

ולכן יסוד אימא מסתיים בחזה ואינו נמשך בנה״י [בנצח הוד יסוד] **דז״א. אבל יסוד אבא נמשך עד יסוד ז״א כי נה״י** [נצח הוד יסוד] **דז״א זהו בחי׳ עשיי׳** [עשייה] **שבאצי׳ והמשכה זו א״א להיות כ״א ע״י יסוד אבא בחי׳ ראיה וכו׳.**

ولذلك ينتهي الأساس (**יסוד**, Yesod) للأم (**אימא**, Imma) عند الصدر، ولا يمتد إلى النصر (**נצח**, Netzach)، والبهاء (**הוד**, Hod)، و**יסוד** للوجه المصغّر (**ז"א / זעיר אנפין**, Z'eir Anpin). أما **יסוד** الأب (**אבא**, Abba)، فيمتد إلى أسفل حتى **יסוד** الوجه المصغّر. ذلك أن **נצח** و**הוד** و**יסוד** للوجه المصغّر تمثّل مستوى الفعل (**עשיה**, Asiyah) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، ولا يمكن أن يتم هذا الامتداد إلى الأسفل إلا بواسطة **יסוד** الأب، وهو مستوى الرؤية، إلخ.

34 **וזהו ענין יהי שם כו׳ שלהיות ההשפעה בבחי׳ מל׳ הנק׳ שם ונק׳ ג״כ עשיי׳** [עשייה] **שבאצי׳ הוא ג״כ ע״י יו״ד דוקא שהוא בחי׳ יסוד ז״א שבו מאיר יסוד אבא.**

وهذا هو معنى «ليكن الاسم» إلخ: لكي تكون الإفاضة في مستوى الملكوت (**מלכות**, Malchus)، الذي يُسمّى «الاسم» ويُسمّى أيضًا عالم الفعل (**עשיי'**, Asiyah) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، فلا بدّ أن تكون أيضًا بواسطة حرف اليود (**יו״ד**, yud) تحديدًا؛ وهو مستوى الأساس (**יסוד**, Yesod) للوجه المصغّر (**ז״א / זעיר אנפין**, Z'eir Anpin)، وفيه يشرق **יסוד** الأب (**אבא**, Abba).

וזהו פי׳ יהי י״ה הם חו״ב [חכמה ובינה] **והיו״ד השני זהו צדיק יסוד עולם. ועיין עוד בזוהר ח״ג** [חלק ג׳] (דרל״ו ע״ב) **מענין בחי׳ זו דיו״ד זה:**

وهذا هو معنى «ليكن» (**יהי**, yehi): فاليود-هي (**יה**, yud-hei) هما الحكمة (**חכמה**, Chochmah) والفهم (**בינה**, Binah)، أما اليود الثانية فهي «**צדיק**، أساس العالم». وانظر أيضًا الزوهار (**זהר**)، الجزء 3 (الصفحة 236ب)، في شأن هذا المستوى من اليود.

35 **והנה כשהמל׳ מקבלת גילוי זה דבחי׳ יו״ד. אז נעשית מדל״ת ה׳.**

والآن، حين تتلقى الملكوت (**מלכות**, Malchus) هذا الكشف عن مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) حرف الياء (**יו״ד**, yud)، تتحول من حرف الدال (**דלת**, dalet) إلى حرف الهاء (**ה׳**, hei).

ולכן לפ״ז [לפי זה] **מובן ג״כ פי׳ המגביהי שעליית המל׳ במל׳ דא״ס הוא ג״כ ע״י יו״ד שבתוך הה״א שהוא מה שנמשך לה הארה מאוא״ס** [מאור אין סוף] **וכמבו״ל** [וכמבואר לעיל] **שכל עלייה הוא ע״י המשכה תחלה מלמעלה**

وهكذا يتضح أيضًا معنى «الذي يرفع» (**המגביהי**, HaMagbihi): فصعود **מלכות** إلى ملكوت اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof) يكون أيضًا بواسطة **יו״ד** الكائنة داخل **ה׳**، وهو الوميض الذي يُستمد إليها من النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)؛ وكما بُيّن أعلاه، فإن كل صعود يكون مسبوقًا بإفاضة تُسحب إلى أسفل من الأعلى.

והנה בחי׳ יו״ד זה שבתוך ה׳ שנמשך ע״י המצוה זהו בחי׳ פתילה הנמשך לתוך הנר כמ״ש בזוהר פ׳ פנחס (**דרי״ט ע״א**) **ובמק״מ** [ובמקדש מלך] **כיון דאתאחד פתילה כו׳**

وهذا المستوى من **יו״ד** الكائنة داخل **ה׳**، الذي يُسحَب إلى أسفل بواسطة الوصية (**מצוה**, mitzvah)، هو مستوى الفتيلة الممتدة إلى داخل المصباح، كما ورد في الزوهار (**זהר**, Zohar)، باراشات (**פרשת פנחס**, Parshas Pinchas) (219a)، وفي مقداش ملك (**מק״מ**, Mikdash Melech): «ما إن تتحد الفتيلة»، إلخ.

וע״י המשכה זו נעשה כח עליי׳ [עלייה] **המל׳ לשרשה. וע׳ בזהר ר״פ צו ע״פ זאת תורת העולה כו׳.**

وبواسطة هذه الإفاضة تنشأ القدرة لـ**מלכות** على الصعود إلى أصلها. وانظر الزوهار في مطلع باراشات (**פרשת צו**, Parshas Tzav)، في [الآية]: «هذه شريعة القربان المحرَق»، إلخ.

וזהו פי׳ המגביהי שהמצוה היא בחי׳ פתילה ונר המעלה נפש השכלית כמו שלמעלה עליית שם ב״ן [שם ב״ן] **ע״י היו״ד דע״ב** [דשם ע״ב] **הנמשך ע״י המצוה כנ״ל.**

وهذا هو معنى «الذي يرفع»: فالوصية هي جانب الفتيلة والمصباح اللذين يرفعان النفس العقلية، كما أن صعود اسم ב״ן (Ban) أعلاه يكون بواسطة **יו״ד** الاسم ע״**ב** (Av)، التي تُسحَب إلى أسفل بواسطة الوصية، كما ذُكر أعلاه.

36 **ועמ״ש בפ׳ שלח ע״פ והיה לכם לציצית בענין אש יו״ד ואש ה״א].**

وانظر ما كُتب في فقرة شلح (**פרשת שלח**, Parshas Shelach) على [الآية] «وتكون لكم أهدابًا (**ציצית**, tzitzis)»، في شأن نار اليود (**יו״ד**, yud) ونار الهيه (**ה״א**, hei).

ועניין לשבת פי׳ שעלייה זו של המל׳ דאצי׳ במל׳ דא״ס הוא כדי להמשיך אור וחיות להיות התהוות בחי׳ מל׳ בבחי׳ ישיבה ויישב ה׳ מלך לעולם.

ومعنى الجلوس (**לשבת**, lashaves) أن هذا الارتقاء لملكوت عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus) إلى ملكوت اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof) إنما هو لكي يُنزَل النور وقوة الحياة (**חיות**, chayus)، فتوجد صفة الملكوت في مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) الجلوس: «وجلس **ה׳** ملكًا إلى الأبد».

כי ישיבה ומלכות הכל בחי׳ אחת כי אין ישיבה בעזרה אלא למלכות בית דוד בלבד.

فالجلوس والملكوت كلاهما مرتبة واحدة، إذ «لا جلوس في باحة الهيكل إلا لملكية بيت داود وحدها».

37 **וכן ארז״ל** [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **באשה קראו מושב כי ישיבה היא ירידה והשפלה בבחי׳ אחוריים. וכן תפלה ש״י** [של יד] **שהיא מל׳ היא מיושב.**

وبالمثل، قال حكماؤنا، **ז״ל**، إنه فيما يخص المرأة يُستعمل لفظ «الجلوس» (**מושב**, moshav)؛ فالجلوس نزول وانخفاض في مستوى الجانب الخلفي (**אחוריים**, achorayim). وبالمثل، فإن تفيلين اليد (**תפלה ש״י**, tefillin shel yad)، الذي هو الملكوت (**מלכות**, Malchus)، [يُوضَع] في وضع الجلوس.

והיו״ד שברצועת תפלה ש״י [של יד] **זהו ענין יו״ד הנ״ל. ועוי״ל** [ועוד יש לומר] **פי׳ המגביהי לשבת כי המלך עומד על הלוח ואגוסטוס יושב.**

والحرف العبري يود (**יו״ד**, yud) على رباط تفيلين اليد هو الأمر المتعلق بحرف **יו״ד** المذكور آنفًا. ويمكن أن يقال أيضًا [إن] معنى «المُعلي للجلوس» (**המגביהי לשבת**, HaMagbihi lashaves) هو أن: «الملك يقف على المنصّة، وأوغسطس (**אגוסטוס**, Augustus) يجلس».

38 **ופי׳ אגוסטוס היינו מלך המלכים. והיינו כשהמל׳ מקבלת ממל׳ דא״ס בחי׳ ממ״ה** [מלך מלכי המלכים] **ע״ז ארז״ל** [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **המשל אגוסטוס יושב כו׳.**

ومعنى أوغسطس أنه ملك الملوك. أي إنه حين تتلقى الملكوت (**מלכות**, Malchus) من **מלכות** اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، منزلةً (**בחינה**, bechinah) هي «ملك ملوك الملوك»، فعن هذا قال حكماؤنا، طيّب **ה׳** ذكرهم، المثل: «أوغسطس جالس...»

וזהו המגביהי דוקא לשבת שע״י עלייה הנ״ל נעשה בחי׳ ויישב ה׳ מלך לעולם כו׳ וישיבה זו היא שלא יהיו רגליה יורדות כו׳.

وهذا هو معنى «الذي يرفعها لتجلس» (**המגביהי לשבת**, HaMagbihi lashaves)، وتحديدًا «لتجلس»: فبواسطة الارتقاء المذكور آنفًا تتحقق **בחינה** «وجلس **ה׳** ملكًا إلى الأبد» إلخ. وهذا الجلوس يقتضي ألّا «تنزل قدماها إلى أسفل» إلخ.

כי היושב על הכסא משפיל גופו אבל מגביה רגליו מן הארץ וזהו והארץ הדום רגלי כו׳.

ذلك أن الجالس على العرش يخفض جسده، لكنه يرفع قدميه عن الأرض؛ وهذا هو معنى «والأرض موطئ قدميّ» إلخ.

39 **וביאור הדברים מבואר במ״א ע״פ אז ישיר. ואח״כ המשפילי לראות זהו בחי׳ ותורה אור והוא המשכת אוא״ס** [אור אין סוף] **ממל׳ דא״ס בשמים תושב״כ** [תורה שבכתב]**. ובארץ תושבע״פ** [תורה שבעל פה]

وبيان هذه الأمور مشروح في موضع آخر، على [الآية] «عندئذٍ غنّى» (Az Yashir). ثم قوله: «الذي يخفض نفسه لينظر» (HaMashpili lir'os): فهذا هو مستوى «والتوراة (**תורה**) نور»، وهو إنزال النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) من الملكوت (**מלכות**, Malchus) للّامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، «في السماء»: التوراة المكتوبة (**תורה שבכתב**)، و«في الأرض»: التوراة الشفوية (**תורה שבעל פה**).

דכמו דארץ מקבלת משמים כמ״ש למטר השמים תשתה מים. כך תושבע״פ [תורה שבעל פה] **מקבלת מתושב״כ** [מתורה שבכתב] **כדאמרינן מנא הני מילי דאמר קרא כו׳**

فكما أن الأرض تتلقى من السماء، كما ورد: «تشرب ماء مطر السماء»، كذلك تتلقى التوراة الشفوية من التوراة المكتوبة، كما نقول: «من أين هذه الأمور [معلومة]؟ لأن النص يقول»، إلخ.

לראות היינו ליראות ר״ל [רוצה לומר] **שיהא גילוי אוא״ס** [אור אין סוף] **ממש בשמים ובארץ שהן תושב״כ** [תורה שבכתב] **ותושבע״פ** [ותורה שבעל פה] **דבר ה׳ למעלה מגלוי בחי׳ אור האהבה מנפש אלקית שנק׳ ג״כ אור כנ״ל.**

لفظ «**לראות**» (lir'os، أن يرى) يعني «**ליראות**» (lera'os، أن يُرى)؛ أي أن ينكشف النور اللانهائي نفسه في «السماء والأرض»، أي في التوراة المكتوبة والتوراة الشفوية، كلمة **ה׳**، وذلك فوق انكشاف مستوى نور الحب المنبعث من النفس الإلهية (**נפש האלקית**, nefesh elokis)، الذي يُسمّى هو أيضًا نورًا، كما ذُكر أعلاه.

אך שהוא נמשך מבחי׳ שמיעה והתבוננות בלבד כמ״ש שמע ישראל כו׳ ואהבת כו׳ ובכל מאדך.

لكن ذلك لا يُستمد إلا من مستوى السماع والتأمل، كما ورد: «اسمع يا إسرائيل»، إلخ، «وتحب»، إلخ، «وبكل قوتك».

אבל בחי׳ ותורה אור זהו בחי׳ המשפילי לראות. פי׳ ליראות בבחי׳ ראיה וגלוי ממש עין בעין יראו וגו׳:

أما مستوى «والتوراة نور»، فهو مستوى «الذي يخفض نفسه لينظر»؛ أي أن يُرى في هيئة رؤية وانكشاف فعليّين: «عينًا لعينٍ سيرون»، إلخ.

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية

حول هذه الطبعة

.the English translationو This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot’s notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

الترجمة العربية والشروح: أُعدّت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرَس مَاماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/mikeitz/12/

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق